



UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Informatikë biznesi (2015/2016)**

Fakulteti	Shkencat dhe Teknologjitë Bashkëkohore
Cikli i studimeve	Cikli i parë (Deridiplomike)
SETK	180
Titulli	I diplomuar në informatikë biznesi
Numri në arkiv i akreditimit [180]	03-277/4 (28.03.2019)
Numri në arkiv i akreditimit []	03-277/4 (28.03.2019)
Vendimi për fillim me punë	03-277/4 (28.03.2019)
Data akreditimit	19.08.2015

Përshkrimi i programit

Programi i studimeve trevjeçare (Bachelor of Science) Informatikë biznesi, e bashkon më të mirën nga mjedisi i biznes-ambientit dhe nga perspektivat teknologjike të cilat në mënyrë gjithëpërfshirëse i japin impuls zhvillimit bashkëkohor të industrisë dhe njëkohësisht përgatiten studentët për pozita udhëheqëse në organizatat në mbarë botën. Tregu i punës tashmë po kalon nëpër një ekspansion rapid, në të njëjtën mënyrë siç lëvizin shoqëria dhe ekonomia e këtij vendi drejt standardeve të Bashkimit Evropian dhe drejt globalizmit në përgjithësi.

Në suazat e programit trevjeçar janë përfshirë studime të cilat për nga natyra janë dinamike, integruese dhe interaktive. Pritet që këto studime të gjenerojnë rezultate të larta profesionale, të përshtatura për nevojat e tregut të punës, të cilat njëherësh do të shërbejnë si një bazë solide për studime të mëtutjeshme në nivel pasuniversitar.

Përmes Programit studimor (kurrikulumi) Informatika e Biznesit, adresohen nevoja dhe trende specifike të cilat i përmbushin nevojat aktuale dhe të ardhshme të tregut të punës në fusha të caktuara të zhvillimit korporativ lidhur me menaxhmentin dhe udhëheqjen e sistemeve informative dhe me zhvillimin e tyre. Programi, gjithashtu përfshin edhe: zhvillimin e portaleve, teknologjitë dhe projekte multimediale, aplikacione TI për biznese të reja, bazat e të dhënave, rrjetën e vlerave vargore, e-tregti, marketingun interaktiv, menaxhimin e marrëdhënieve me konsumatorët (CRM), konvergjencën e biznesit dhe biznesin virtual, financat korporative dhe kontabilitetin.

Përmes këtij Programi studentët seriozisht do ta kuptojnë dhe do ta njohin fushën e biznesit dhe shkencave kompjuterike, njëkohësisht duke u orientuar në lëmenj të caktuar të cilat janë të paraparë në ciklin e dytë të studimeve. Gjatë programit trevjeçar studimor studentëve u jepen mundësi për punë praktike (internship), me çka do të aftësohen për t'i aplikuar njohuritë dhe aftësitë e fituara në fushën e informatikës së biznesit.

Universiteti aktualisht posedon IT infrastrukturë të shkëlqyer për realizimin e planprogramit të propozuar me laboratorë kompjuterikë, me qasje në internet dhe me mundësi për mësim nga larg (distance learning), si dhe bibliotekë me burime të disponueshme online për kërkim.

Struktura e planprogramit mësimor paraqet një kombinim të balancuar të diturive themelore dhe të shkathtësive specifike profesionale. Viti i parë është posaçërisht i rëndësishëm për studentët, për shkak se bashkon një spektër të tërë të lëndëve interdisiplinore me zbatim praktik nga të dyja fushat, të biznesit dhe informatikës. Kjo do të jetë në dobi të jashtëzakonshme për formimin e tyre profesional.

Qëllimet arsimore të programit:

- T'u mundësohet studentëve hulumtimi i pavarur, duke hyrë në ato fusha të Informatikës së Biznesit, të cilat nuk kanë qenë të përfshira me planprogramin mësimor;

- Të zhvillojnë aftësi për qasje kritike, analitike dhe funksionale, aftësi krahasuese për zgjidhjen e problemeve që mund të aplikohen në fushën e Informatikës së Biznesit;
- Të ofrohet mundësia për zhvillimin e aftësive personale, të komunikimit, hulumtimit dhe të aftësive të tjera të rëndësishme të nevojshme për punësim;
- Të ofrohet mundësia për njohje dhe fitim të përvojave të para të punës në një ambient real të punës nga lëmi i studimit, nëpërmjet punës praktike dhe përmes stazhimit.
- Të potencohet mësimi shumëgjuhësor dhe të promovohet dialogu ndëretnik dhe ndërkulturor;
- Të fitohen njohuri dhe shkathhtësi nga disiplinat themelore të Informatikës së Biznesit: programimi, bazat e të dhënave, rrjetat kompjuterike, ueb-teknologjitë e avancuara, financat korporative, menaxhmenti, marketingu si dhe implementimi i tyre në fusha të ngjashme.

Karriera

Me mbarimin e programit, të diplomuarit mund të gjejnë punë në fushat e zhvillimit të sistemeve, menaxhimit të projekteve softuerike, mund t'u bëhen mbështetje përdoruesve përfundimtarë të IT, të punojnë në programim dhe të jenë si analistë të sistemeve të biznesit. Për këtë arsye, personat që kanë jo vetëm aftësinë për të hartuar zgjidhje teknike të bazuara në kompjuter, por gjithashtu kanë mundësinë të njihen me mundësitë e TI nga një perspektivë e biznesit, do të kërkohen për punësim nga çdo organizatë. Studentët do të pajisen me aftësitë e mëposhtme.

- Të menaxhojnë informacionin në organizata të mesme dhe të mëdha.
- Të analizojnë, të planifikojnë dhe të zhvillojnë zgjidhje nga TI që mbështesin nevojat e tregut.
- T'i planifikojnë analizat nevojshme të biznesit dhe vlerësimet e rrezikut të biznesit.
- T'i zhvillojnë aftësitë, të kontribuojnë në marrjen e vendimeve, hartimin dhe zbatimin e ndryshimeve në procesin e biznesit.

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Posedimi i diturisë dhe të kuptuarit nga lëmenjtë e biznesit dhe informatikës (ekonomi, menaxhment, marketing, financa, programim, baza të të dhënave, sisteme kompjuterike dhe të informacionit, rrjeta dhe inxhinieri të të dhënave).
- Aftësim për zhvillim dhe zbatim të ideve origjinale dhe kreative në mjediset ku përputhen ose janë të ndërlidhura fushat e biznesit dhe informatikës.
- Aftësi për zbatim të diturisë ndërdisiplinore dhe për demonstrimin e kompetencave specialistike nga informatika e biznesit.

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

- Aftësi për zgjidhjen kritike, të pavarur dhe kreative të problemeve në mjedise të reja ose në mjedise në të cilat studentët nuk kanë përvojë paraprake në kontekstin multidisiplinar në mjedisin real të biznesit ose të mjedisit organizativ. Planifikim, udhëheqje dhe vlerësim i hulumtimeve të pavarura në lëmin e biznesit, duke implementuar mjete të duhura llogaritëse, mjedise dhe teknologji.
- Kreativitet dhe origjinalitet në interpretimin e dijeve nga biznes proceset dhe përdorim i duhur i veglave kompjuteriketë bazuara në teknika të definuara për kërkim dhe hulumtim.

Aftësitë për të vlerësuar

- Aftësi për integrim kreativ dhe sintetizë të njohurive nga shumë lëmenj që lidhen me biznes proceset dhe me përdorimin e veglave dhe teknikave kompjuterike.
- Aftësi për t'u ballafaquar me situata komplekse që lidhen me proceset e biznesit, për të identifikuar rastet përkatëse të instancave të specializuara në lëmin e Biznesit dhe Informatikës dhe për të sjellë vlerësime të qëndrueshme në situata kur ka mungesë të informacionit të plotë ose të të dhënave dhe në bazë të parimeve dhe përgjegjësive personale, shoqërore që lidhen me zbatimin e diturisë dhe të të kuptuarit.

Aftësitë e komunikimit

- Aftësi për performim të qartë dhe të pa mëdyshje të konkluzioneve profesionale, për rezultate, studime dhe njohuri me aftësi për përshtatjen e stilit dhe të formës të shprehjes.
- Kompetencë për hulumtime kritike, të pavarura dhe të argumentuara në mënyrë kreative, vlerësim të metodologjive dhe propozim apo mbrojtje të hipotezave të reja.
- Aftësi për inicim, udhëheqje dhe marrje të përgjegjësive për individë dhe grupe në raste kur kompetencat e biznesit dhe kompetencat informatike janë me rëndësi thelbësore.

Aftësitë e të mësuarit

- Aftësi për identifikimin e nevojave dhe drejtimeve personale për riedukim personal dhe autonom si dhe për performimin e tij në mënyrë të pavarur dhe autonome në fushat e zakonta të lëmenjve të biznesit dhe të lëmenjve informatikë.
- Aftësi për të marrë përgjegjësi për mësim të vazhdueshëm individual në fusha të specializuara të lëmenjve të biznesit dhe informatikës në kuadër të ekonomisë së rrjetëzuar.

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [CBI-102] [6.0 SETK] **Sistemet kompjuterike**
- [CBI-103] [6.0 SETK] **Hyrje në ekonomi Вовед во економија Introduction to Economics**
- [CBI-101] [6.0 SETK] **Kalkulus dhe algjebër lineare Калкулус и линеарна алгебра Calculus and Linear Algebra**
- [3.0 SETK] **Lëndë zgjedhore - Gjuhë shqipe/maqedonase**
- [3.0 SETK] **Lëndë zgjedhore - Gjuhë angleze**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë**

Semestri 2

- [CBI-201] [6.0 SETK] **Parimet e menaxhmentit**
- [CBI-202] [6.0 SETK] **Programimi 1**
- [CBI-203] [6.0 SETK] **Strukturat diskrete**
- [3.0 SETK] **Lëndë zgjedhore - Gjuhë shqipe/maqedonase**
- [3.0 SETK] **Lëndë zgjedhore - Gjuhë angleze**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë**

Semestri 3

- [CBI-301] [6.0 SETK] **Kontabiliteti financiar**
- [CBI-302] [6.0 SETK] **Programimi 2**
- [CBI-303] [6.0 SETK] **Probabiliteti i zbatuar dhe statistika**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**

Semestri 4

- [CBI-401] [6.0 SETK] **Marketing**
- [CBI-402] [6.0 SETK] **Bazat e të dhënave**
- [CBI-403] [6.0 SETK] **Bazat e sistemeve të informacionit**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**

Semestri 5

- [CBI-501] [6.0 SETK] **Financat korporatave**
- [CBI-502] [6.0 SETK] **Ueb-programimi**
- [CBI-503] [6.0 SETK] **Algoritmet e zbatuara dhe strukturat e të dhënave**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**

Semestri 6

- [CBI-605] [6.0 SETK] **Inteligjenca e biznesit**
- [CBI-606] [6.0 SETK] **Inxhinieringu i softuerit dhe menaxhimi i projekteve**
- [CBI-603] [6.0 SETK] **Sistemet afariste informative**
- [CBI-604] [6.0 SETK] **Punim diplome 6.1**
- [CBI-607] [6.0 SETK] **Punim diplome 6.2**

Description of courses

Lëndë obligative

- **Sistemet kompjuterike**

Qëllimet e programit mësimor janë njohja me: elementet themelore, strukturën, komponentët, organizimin dhe funksionimin e sistemeve kompjuterike. Në suazat e kësaj lënde përfshihet një spektër i gjerë të sistemeve kompjuterike dhe radhëve periferike. Përpunohen edhe bazat e prezantimit dhe manipulimit me të dhëna, bazat e rrjeteve kompjuterike dhe të ueb-teknologjive.

- **Hyrje në ekonomi Вовед во економија Introduction to Economics**

Përmes kësaj lënde studentët do të njohohen me rrethin e brendshëm dhe të jashtëm të ndërmarrjes. Me këtë rast kujdes i veçantë do t'i kushtohet funksionit financiar, marketing funksionit dhe funksionit organizativ të ndërmarrjes. Krahas kësaj, do të shqyrtohet edhe ndikimi i ndërmarrjes në shoqëri.

- **Kalkulus dhe algjebër lineare Калкулус и линеарна алгебра Calculus and Linear Algebra**

Qëllimi kryesor i lëndës është që studentët të pajisen me njohuritë praktike rreth koncepteve themelore nga lënda e kalkulusit. Në dy-tre javët e para mësohet për konceptin e funksionit si koncept themelor i kësaj lënde: përkufizohen funksione të llojeve të ndryshme nëpërmjet dy bashkësive të ndryshme numerike, bëhet parashtrimi i funksioneve në mënyra të ndryshme (tabelare, diagrame, analitike, grafike etj.). Më pastaj, bëhet llogaritja e vlerës kufitare të funksionit, derivati, diferenciali dhe integrali i një funksioni numerik, zbatimi i tyre në jetën praktike dhe në lëndët tjera natyrore. Po ashtu, tri javët e fundit janë rezervuar për mësimin e disa koncepteve nga teoria e algjebërës lineare.

- **Parimet e menaxhmentit**

Qëllimi i kësaj lënde është që studentët që njohohen me bazat e menaxhmentit, gjenezën dhe përkufizimin e tij, si dhe me parimet themelore në të cilat do të bazohet puna e secilit menaxher të ardhshëm. Ndjekja e kësaj lënde ka për qëllim që studentët të përfitojnë njohuri themelore nga fusha e funksioneve bazike në menaxhment si planifikimi, organizimi, koordinimi, motivi dhe kontrolli. Të mësuarit e kësaj lënde studentëve do t'u mundësojë: - Të mësojnë bazat e menaxhmentit dhe të aftësohen për to që të japin shembuj konkretë. - Të aftësohen ta shohin këtë lëndë si nevojë për fitimin e njohurive, të cilat do të jenë në kontekst të zbatimit në praktikë të asaj që kanë mësuar - Të mendojnë në mënyrë efektive që do t'u ndihmojë të përballen me problemet afariste në jetën e tyre të mëtejshme.

- **Programimi 1**

Në suazat e kësaj lënde prezantohen konceptet themelore të programimit të cilat më tej shërbejnë si hyrje në programimin strukturor. Qëllimi është që studentët të aftësohen të shkruajnë C++ programe të qarta dhe efektive, duke aplikuar një spektër të gjerë teknikash programuese.

- **Strukturat diskrete**

Qëllimi i kësaj lënde është t'i pajisë studentët me njohuri matematikore të duhura që kanë zbatim të drejtpërdrejtë në fushën e informatikës së biznesit. Disa nga konceptet e parashikuara në këtë lëndë tashmë janë të njohura për studentët, por qëllimi këtu është t'i formalizojnë këto koncepte në një nivel akoma më të lartë që do t'u mundësojë zgjerimin e diapazonit të tyre të ideve dhe këto t'i aplikojnë duke zgjidhur probleme të ndryshme praktike.

- **Kontabiliteti financiar**

Qëllimi i programit mësimor është t'u ndihmojë studentëve që ta kuptojnë thelbin e kontabilitetit, t'i mësojnë bazat e kontabilitetit financiar si dhe konceptet dhe parimet e kontabilitetit.

- **Programimi 2**

Kjo lëndë u dedikohet studentëve që kanë njohuri paraprake për programim strukturor dhe të cilët dëshirojnë që ato dituri t'i aplikojnë në C++. Qëllimi i lëndës është që studentët: të fitojnë dituri dhe kuptim nga lëmi i Programimit objektues-orientues, (tipe abstrakte të të dhënave, klasa, enkapsulacion, abstraksion, trashëgimi, polimorfizëm e të tjera), të mësohen studentët të shkruajnë program të qartë dhe efikas C++. Duke i shfrytëzuar parimet objektuese-orientuese të programimit për krijimin e aplikacioneve efektive, të kenë aftësi të bëjnë vlerësim të solucionit objektues-orientues dhe të aftësohen t'i zbatojnë konceptet të tipëve abstrakte të të dhënave në zgjidhjen e problemeve duke u bazuar në parimet e programimit objektues-orientues të realizuar në C++.

- **Probabiliteti i zbatuar dhe statistika**

Qëllimi i kësaj lënde është t'i pajisë studentët me njohuritë themelore nga probabiliteti dhe statistika që kanë zbatim

të drejtpërdrejtë në fushën e shkencave kompjuterike. Qëllimi është që të mësohet se si bëhet përpunimi i të dhënave statistikore, ligjshmëritë e tyre, paraqitja e tyre, ligjet për dhënien e konkluzioneve përkatëse bazuar në të dhënat e përpunuara etj. Po ashtu qëllimi është që të mësohen parimet themelore nga fusha e probabilitetit dhe se si mund të zbatohen ato parime në fushat e ndryshme nga jeta e përditshme posaçërisht në lëmin e shkencave kompjuterike.

- **Marketing**

Nëpërmjet kësaj lënde studentët do t'i mësojnë konceptet themelore të cilat janë inkorporuar në funksionet e marketingut në organizatat bashkëkohore. Fokusi është vënë në konceptet dhe në çështjet që kanë të bëjnë me marketingun e produkteve dhe shërbimeve të konsumatorëve. Kjo lëndë gjithashtu mundëson kuptimin e mjedisit të marketingut me analizimin e tregut, që më pas studentët të mundën t'i implementojnë strategji të suksesshme të marketingut në një mjedis të tillë. Ata gjithashtu do të mund t'i zbatojnë konceptet shkencore gjatë hartimit të një plani të plotë të marketingut për produktin e tyre. Kjo lëndë do të kontribuojë që studentët të njihen me aktivitete të ndryshme të marketingut, që kontribuojnë kompania të jetë më konkurrense dhe më e suksesshme në treg.

- **Bazat e të dhënave**

Lënda paraqet hyrje në konceptet e bazave të të dhënave dhe në sistemet e bazave të të dhënave. Studenti i cili me sukses do ta përfundojë këtë lëndë do të mundet t'i shfrytëzojë modelet dhe konceptet e dizajnit të bazave të të dhënave, do të jetë në gjendje të përdorë dhe hartojë baza të thjeshta dhe konkrete të të dhënave të bazuara në modelin relacional të bazave të të dhënave, do të mund ta shfrytëzojë MS SQL Server sistemin për menaxhimin e bazave të të dhënave (DBMS), gjuhën SQL dhe të realizojë pyetësor (queries).

- **Bazat e sistemeve të informacionit**

Qëllimet e programit të lëndës (kompetencat): - T'i mësojnë konceptet themelore dhe terminologjinë e sistemeve të informacionit: Sistemet themelore të informacionit dhe konceptet - hardware, software, rrjete; E-World: e-biznes dhe e-tregti; Proceset zhvillimore. - Të mësojnë më shumë për sistemet dhe teknologjitë e informacionit të cilat i përmirësojnë vlerat e biznesit dhe proceset e ndryshme të biznesit nëpër organizata. - T'i zbatojnë e-konceptet me disiplinën e ndryshme menaxheriale, gjatë procesit të analizës, interpretimit, vlerësimit dhe marrjes së vendimeve. - Ta kuptojnë procesin e ridizajnit të organizatave me shfrytëzimin e sistemeve të informacionit. - Ta përshkruajnë rolin e sistemeve të informacionit në vendimmarrje. - Ta shqyrtojnë sigurinë e informacioneve, si dhe çështjet etike dhe sociale. - Të njihen me Internetin, tregtinë elektronike dhe e-biznesin. - Të aftësohen studentët për të punuar në projekte individuale dhe grupe, të cilat për nga natyra mund të jenë: studime të rastit, projekte hulumtuese shkencore, projekte zhvillimore ose punë praktike.

- **Financat korporatave**

Kjo lëndë synon t'i pajisë studentët me shkathtësitë dhe njohuritë e duhura në fushën e financave. Lënda i përfshin shkathtësitë themelore që përdoren në organizatat bashkëkohore, si: vlera kohore e parasë, vlerësimi i investimeve, vlerësimi i letrave me vlerë dhe planifikimi financiar.

- **Ueb-programimi**

Qëllimi i kësaj lënde është t'i njohë studentët me problemet e ueb zhvillimit dhe ta kuptojnë ueb programimin objektues-orientues, teknikat dhe teknologjitë. - T'i njohin gjuhët dhe teknikat e ndryshme të programimit që janë në dispozicionin e organizatave dhe ndërmarrjeve, si dhe të kenë mundësi të zgjedhin arkitekturë përkatëse për ueb aplikacionet. - Të demonstrojnë aftësi për dizajnim dhe për implementim të ueb zhvillimeve. - Të jenë të aftë të marrin vendime të informuara dhe kritike në lidhje me ueb zhvillimin. - Të jenë në gjendje të dizajnojnë dhe të implementojnë ueb aplikacione të arsyeshme të sofistikuara, duke përdorur një apo më tepër teknologji përkatëse. - Të posedojnë njohuri që në mënyrë kritike t'i analizojnë dhe vlerësojnë ueb aplikacionet. - Të posedojnë kuptim kritik dhe sistematik për ueb protokollat. - Të njihen me më tepër teknologji për ueb zhvillimin dhe me sintaksën e gjuhëve të skripteve si dhe të gjuhëve programore dhe t'i mësojnë bazat dhe konceptet e programimit; të aftësohen t'i kushtojnë vëmendje kodit të qartësisë dhe të dokumentacionit. - T'i analizojnë OOP konceptet kyçe: klasat dhe objektet, trashëgiminë etj. - Të fitojnë shkathtësi për dizajnim të zgjidhjeve softuerike të problemeve nga fusha të ndryshme të aplikimit.

- **Algoritmet e zbatuara dhe strukturat e të dhënave**

Përmes kësaj lënde studentët njihen me konceptet dhe parimet fundamentale me rastin e analizimit dhe hartimit të algoritmeve si dhe me rastin e shfrytëzimit të strukturave të ndryshme të të dhënave. Shqyrtohen algoritme të ndryshme për zgjidhjen e një problemi të njëjtë. Hollësisht shqyrtohet kompleksiteti kohor dhe hapësinor i algoritmeve. Vendosen kritere për gjetjen e algoritmit më të mirë. Studiohet hartimi i strukturave të ndryshme dhe tashmë të njohura të të dhënave (lineare dhe jolineare) dhe shqyrtohet mundësia e krijimit të strukturave të reja të të

dhënave si dhe zbatimimi i tyre konkret. Pjesa e fundit e kësaj lënde paraqet hyrje në grafikonet dhe shqyrtohen modelet themelore të grafik-algoritmeve. Studentët familjarizohen me lloje të ndryshme të dhënave dhe algoritmeve të ndryshme, kështu që më tej u mundësohet përfshirje e drejtpërdrejtë në analizimin, hartimin dhe zbatimin e projekteve konkrete softuerike.

- **Inteligjenca e biznesit**

Qëllimet elëndës: Të pregatiten studentët që të jenë të gatshëm të ballafaqohen me problemet bashkëkohore të dizajnit, zhvillimit dhe menaxhimit të zgjidhjeve nga fusha e biznes intelecjençës (BI). Me këtë studentët do të mësojnë për veglat dhe metodat e zhvillimit të BI sistemeve, mbledhjen dhe analizën e të dhënave, bazat e gjurmimit të të dhënave, vizualizimit të të dhënave dhe aplikimi i tyre në biznes. Gjithashtu, studentët do të mësojnë edhe si të menaxhojnë me projekte nga fusha e BI-së, magazinat e të dhënave, ETL proceseve, sistemet e parashikimit, zhvillimin e BI aplikacioneve etj.

- **Inxhinieringu i softuerit dhe menaxhimi i projekteve**

Objektivat e lëndës: Qëllimi është t'i pajisë studentët me një kuptim të thellë, kritik dhe sistematik të parimeve dhe teknikave të menaxhimit të projekteve softuerike dhe analiza dhe projektimin e sistemeve softuerike, të testimit dhe vlerësimit të aplikacioneve softuerike në mënyrë efikase. Qëllimi është që nxënësit ta kapin konceptin e kuptueshëm të mjeteve dhe metodologjinë e zhvillimit të zgjidhjeve softuerike. Duke ndjekur lëndën studentët do të jenë në gjendje të: 1. Ta procesojnë dhe ta analizojnë zhvillimin e zgjidhjeve softuerike dhe ta shprehin thelbin shkurtimisht dhe saktësisht; 2. Ta dizajnojnë strukturën e modulit për të zgjidhur problemin dhe për të vlerësuar alternativat; 3. Program dhe zbatim i modulit software kështu që do t'i kryejnë në mënyrë efikase dhe të saktë; 4. Puna në grupe të vogla, të bashkëpunojnë në aspekte të ndryshme të zhvillimit të softuerit dhe shkëmbimit të ideve në një mënyrë të menaxhimit të projektit konstruktiv dhe software të organizuar; 5. Vlera e aftësitë të zhvillimit dhe çështjet metodologjike në zhvillimin e software, të tilla si rëndësia e reagimet të konsumatorëve, puna me burime të kufizuara, qëndrueshmëria, testimin dhe menaxhimi i ekipit të zhvillimit të softuerit.

- **Sistemet afariste informative**

Qëllimet e lëndës: - Studentët të përfitojnë njohuri të sistemeve ERP (Enterprise Resource Planning), të zgjedhjes së softuerit ERP, si dhe integrimin e proceseve dhe transaksionet në ERP sistemin. - T'u mundësohet studentëve t'i kuptojnë sfidat në lidhje me implementimin e suksesshëm të sistemeve për menaxhim të zinxhirëve furnizues (Supply Chain Management systems). - T'u mundësohet studentëve t'i kuptojnë sfidat në lidhje me implementimin e suksesshëm të sistemeve për menaxhim të marrëdhënieve me konsumatorët (Customer Relationship Management systems). - Të zhvillohen aftësitë analitike dhe organizative të studentit përmes përdorimit të biznes studimeve të rastit dhe të punës në grupe.

Lëndë zgjedhore

- **Gjuhë maqedonase për qëllime profesionale 1**

Pas përfundimit të lëndës Gjuhë maqedonase për qëllime profesionale 1, nga studentët pritet t'i zgjerojnë dhe t'i forcojnë aftësitë e tyre për shprehje më të avancuar me shkrim dhe me gojë në maqedonisht në kontekstin e mjedisëve të ndryshme profesionale. Studentët pritet të jenë në gjendje të lexojnë, të shkruajnë dhe të kuptojnë tekste të ndryshme profesionale në maqedonisht. Ata gjithashtu pritet të fitojnë njohuri dhe aftësi në lidhje me terminologjinë e përgjithshme nga fusha e drejtësisë, biznesit dhe ekonomisë, administratës, shkencave kompjuterike, gjuhës dhe komunikimit dhe të jenë në gjendje ta përdorin atë terminologji në korniza të profesioneve të tyre të ardhshme. Përveç përbushjes së këtyre qëllimeve profesionale, studentët pritet të bëhen më autonomë në mësimin e gjuhës dhe të jenë në gjendje të mendojnë në mënyrë kritike në një ambient shumëgjuhësor dhe shumëkulturor.

- **Gjuhë maqedonase për qëllime profesionale 2**

Pas përfundimit të lëndës Gjuhë maqedonase për qëllime profesionale 2, nga studentët pritet t'i rikonfirmojnë dhe t'i zgjerojnë më tej aftësitë e tyre për shprehje të avancuar me shkrim dhe me gojë në maqedonisht në kontekstin e profesioneve të tyre të ardhshme. Ata do të jenë në gjendje të lexojnë, shkruajnë dhe të kuptojnë lloje të ndryshme të teksteve profesionale në maqedonisht, të analizojnë dhe t'i diskutojnë këto tekste, si dhe t'i krijojnë dokumentet e tyre, duke përfshirë biografi profesionale në maqedonisht (CV). Ata gjithashtu duhet t'i zgjerojnë njohuritë e terminologjisë specifike nga fusha e drejtësisë, biznesit dhe ekonomisë, administratës, shkencave kompjuterike, gjuhëve dhe komunikimit dhe të jenë në gjendje ta përdorin atë terminologji në simulimin e situatave autentike nga mjediset profesionale në debate dhe në shkëmbim mendimesh në lidhje me aspektet e ndryshme të këtyre profesioneve.

- **Gjuhë maqedonase për fillestarë 1**

Programi për Gjuhë maqedonase për fillestarë 1 përfshin: të lexuarit, të shkruarit, të dëgjuarit dhe të folurit. Përmes ushtrimeve të vecanta dhe ligjëratave u mundësohet studentëve ta njohin komunukimin bazë në gjuhën maqedonase, d.m.th, të njoftuarit, përshëndetjet, prezantimin si dhe pasurimin e fondit të fjalëve bashkë me të shkruarit dhe të kuptuarit të teksteve të vogla. Në përpilimin e programit është marrë parasysh që njohuritë e fituara nga ana e studentëve të mund edhe të zbatohen edhe mëtutje. Materiali përpunohet sipas parimit të ligjëratave dhe ushtrimeve të kombinuara si dhe detyrave të vazhdueshme përmes të cilave studentët përfshihen në mënyrë aktive gjatë orës mësimore duke parashtruar pyetje dhe propozime për mbarëvajtjen e orës.

- **Gjuhë maqedinase për fillestarë 2**

Programi për gjuhë maqedonase 2 për fillestarë përfshin: të lexuarit, të shkruarit, të dëgjuarit dhe të folurit. Në suaza të kësaj lënde përfshihen gjerat në vijim: detyra të përditshme, plainifikimi I aktiviteteve për periudhën e ardhshme, përshkrimi I personave, vendeve dhe lëndëve. Në përpilimin e programit është marrë parasysh që njohuritë e fituara nga ana e studentëve të mund të zbatohen edhe mëtutje.

- **Gjuhë shqipe për fillestarë 1**

Lënda Gjuhë shqipe për fillestarë 1 është e përgatitur me qëllim që studentëve të cilët nuk kanë njohuri themelore mbi gjuhën shqipe, t'u mundësojë të njihen me karakteristikat (veçoritë) e kësaj gjuhe, të fitojnë njohuri mbi strukturën gjuhësore të kësaj gjuhe, t'i zgjerojnë dhe t'i përdorin njohuritë e tyre në situata të përditshme, me ndihmën e të cilave në të njëjtën kohë do të fitojnë njohuri mbi strukturën e gjuhës. Gjithashtu, do të jenë të aftë të fitojnë një fond modest të kategorive të ndryshme leksikore-gramatikore, të cilat do t'u mundësojnë biseda (konverzacione) të thjeshta. Edhe pse bëhet fjalë për një kurs të shkallës së dytë per fillestarë,ky është menduar të jetë fleksibil dhe t'u përshtatet mundësive e interesave të studentëve.

- **Gjuhë shqipe për fillestarë 2**

Lënda Gjuhë shqipe për fillestarë 2 është e përgatitur me qëllim që studentëve të cilët nuk kanë njohuri themelore mbi gjuhën shqipe, t'u mundësojë të njihen me karakteristikat (veçoritë) e kësaj gjuhe, të fitojnë njohuri mbi strukturën gjuhësore të së njëjtës, të zgjerojnë dhe përdorin njohuritë e tyre në situata të përditshme, me ndihmën e të cilave në të njëjtën kohë do të fitojnë njohuri mbi strukturën e gjuhës. Gjithashtu, do të jenë të aftë të zotërojnë një fond modest të kategorive të ndryshme leksiko-gramatikore, të cilat do ju mundësojnë biseda të thjeshta. Edhe pse bëhet fjalë për kurs të shkallës së dytë për fillestarë, ky është menduar të jetë fleksibil dhe t'u përshtatet mundësive dhe interesave të studentëve.

- **Gjuhë angleze për komunikim të përgjithshëm dhe profesional 1**

Pas përfundimit të çdo niveli të kësaj lënde të përcaktuar sipas testit gjatë regjistrimit, studentët pritet të jenë në nivele të ndryshme siç është përcaktuar nga Korniza e Përbashkët Evropiane (CEF) dhe duhet të jenë në gjendje të kuptojnë dhe të përdorin shprehje të njohura dhe fraza që synojnë plotësimin e nevojave të një lloji konkret: të pyesin dhe t'u përgjigjen pyetjeve në lidhje me identifikimin personal dhe marrëdhëniet personale; të shkruajnë dhe të flasin në lidhje me jetën e tyre të përditshme; kohën e lirë; argëtimin; financat; problemet; të pyesin dhe të përgjigjen në lidhje me titujt universitarë, aftësitë e punës dhe situatat; të ftojnë dhe t'u përgjigjen ftesave, të lexojnë dhe ta dëgjojnë thelbin, detajin dhe të kuptuarit; ta vlerësojnë progresin e tyre; të marrin pjesë në role dhe dialogje mbi tema të njohura dhe të prodhojnë një paragraf/ ese mbi temat në lidhje me materialin e lëndës.

- **Gjuhë angleze për komunikim të përgjithshëm dhe profesional 2**

Pas përfundimit të çdo niveli të kësaj lënde të përcaktuar sipas testit gjatë regjistrimit, studentët pritet të jenë në nivele të ndryshme siç është përcaktuar nga Korniza e Përbashkët Evropiane (CEF) dhe duhet të jenë në gjendje të kuptojnë dhe të përdorin shprehje të njohura dhe fraza që synojnë plotësimin e nevojave të një lloji konkret: të pyesin dhe t'u përgjigjen pyetjeve në lidhje me identifikimin personal dhe marrëdhëniet personale; të shkruajnë dhe të flasin në lidhje me jetën e tyre të përditshme; kohën e lirë; argëtimin; financat; problemet; të pyesin dhe të përgjigjen në lidhje me titujt universitarë, aftësitë e punës dhe situatat; të ftojnë dhe t'u përgjigjen ftesave, të lexojnë dhe ta dëgjojnë thelbin, detajin dhe të kuptuarit; ta vlerësojnë progresin e tyre; të marrin pjesë në role dhe dialogje mbi tema të njohura dhe të prodhojnë një paragraf/ ese mbi temat në lidhje me materialin e lëndës.

- **Gjuhë angleze për komunikim të përgjithshëm dhe profesional 3**

Pas përfundimit të çdo niveli të kësaj lënde të përcaktuar sipas testit gjatë regjistrimit, studentët pritet të jenë në nivele të ndryshme siç është përcaktuar nga Korniza e Përbashkët Evropiane (CEF) dhe duhet të jenë në gjendje të kuptojnë dhe të përdorin shprehje të njohura dhe fraza që synojnë plotësimin e nevojave të një lloji konkret: të pyesin dhe t'u përgjigjen pyetjeve në lidhje me identifikimin personal dhe marrëdhëniet personale; të shkruajnë dhe të flasin në lidhje me jetën e tyre të përditshme; kohën e lirë; argëtimin; financat; problemet; të pyesin dhe të përgjigjen në lidhje me titujt universitarë, aftësitë e punës dhe situatat; të ftojnë dhe t'u përgjigjen ftesave, të lexojnë dhe ta

dëgjojnë thelbin, detajin dhe të kuptuarit; ta vlerësojnë progresin e tyre; të marrin pjesë në role dhe dialogje mbi tema të njohura dhe të prodhojnë një paragraf/ ese mbi temat në lidhje me materialin e lëndës.

- **Gjuhë angleze për komunikim të përgjithshëm dhe profesional 4**

Pas përfundimit të çdo niveli të kësaj lënde të përcaktuar sipas testit gjatë regjistrimit, studentët pritet të jenë në nivele të ndryshme siç është përcaktuar nga Korniza e Përbashkët Evropiane (CEF) dhe duhet të jenë në gjendje të kuptojnë dhe të përdorin shprehje të njohura dhe fraza që synojnë plotësimin e nevojave të një lloji konkret: të pyesin dhe t'u përgjigjen pyetjeve në lidhje me identifikimin personal dhe marrëdhëniet personale; të shkruajnë dhe të flasin në lidhje me jetën e tyre të përditshme; kohën e lirë; argëtimin; financat; problemet; të pyesin dhe të përgjigjen në lidhje me titujt universitarë, aftësitë e punës dhe situatat; të ftojnë dhe t'u përgjigjen ftesave, të lexojnë dhe ta dëgjojnë thelbin, detajin dhe të kuptuarit; ta vlerësojnë progresin e tyre; të marrin pjesë në role dhe dialogje mbi tema të njohura dhe të prodhojnë një paragraf/ ese mbi temat në lidhje me materialin e lëndës.

- **Gjuhë angleze 5**

Anglishtja akademike është lëndë një semestrale e cila ka për qëllim t'i mundësojë studentët me aftësitë të cilat do t'u lehtësojë të nxënit e gjuhës dhe progresin e të mësuarit të tyre në një mjedis akademik të të mësuarit dhe të nxënit. Numri i orëve është 30 (100 minuta, një herë në javë). Lënda duhet t'u mundësojë atyre t'i përdorin këto aftësi jo vetëm në gjuhën e huaj (në klasë të gjuhës amtare), por dhe në sferat e përmbytjes. Lënda përfshin aftësitë gjuhësore, aftësitë studimore dhe në përgjithësi aftësitë e zbatueshme (dëgjim, bërje të prezantimeve gojore, ndërtim argumentesh) në detyra të veçanta. Prandaj, pas përfundimit të lëndës studentët duhet të jenë në gjendje të ofrojnë në mënyrë të suksesshme prezantime me gojë, të marrin pjesë në një debat/ diskutim online duke deklaruar mendimet dhe argumentet e tyre dhe t'i japin arsyetimet e tyre në mënyrë konstruktive. Përveç kësaj, studentët duhet të jenë në gjendje ta dëgjojnë dhe ta lexojnë thelbin dhe detajin dhe të shkruajnë një paragraf dhe ese argumentues duke deklaruar mendimin e tyre. Ata duhet të shkruajnë paragraf dhe ese për zgjidhje të problemit. Duhet t'i njohin shkurtesat dhe simbolet në fjalor si dhe ta praktikojnë përdorimin e fjalorit njëgjuhësor. Ata duhet të jenë në gjendje ta prezantojnë informatën vizuale në formën e prezantimeve afishe. Studentët duhet të jenë në gjendje t'i identifikojnë idetë kryesore dhe të dhënat mbështetëse në një tekst, dhe t'i analizojnë dhe t'i identifikojnë fjalitë e temës në një paragraf. Ata duhet të jenë në gjendje ta identifikojnë qëllimin e një teksti, modelet e organizimit në një tekst dhe t'i zbatojnë ata në shkrimet e tyre.

- **Gjuhë angleze 6**

Anglishtja akademike është lëndë një semestrale e cila ka për qëllim t'i mundësojë studentët me aftësitë të cilat do t'u lehtësojë të nxënit e gjuhës dhe progresin e të mësuarit të tyre në një mjedis akademik të të mësuarit dhe të nxënit. Numri i orëve është 30 (100 minuta, një herë në javë). Lënda duhet t'u mundësojë atyre t'i përdorin këto aftësi jo vetëm në gjuhën e huaj (në klasë të gjuhës amtare), por dhe në sferat e përmbytjes. Lënda përfshin aftësitë gjuhësore, aftësitë studimore dhe në përgjithësi aftësitë e zbatueshme (dëgjim, bërje të prezantimeve gojore, ndërtim argumentesh) në detyra të veçanta. Prandaj, pas përfundimit të lëndës studentët duhet të jenë në gjendje të ofrojnë në mënyrë të suksesshme prezantime me gojë, të marrin pjesë në një debat/ diskutim online duke deklaruar mendimet dhe argumentet e tyre dhe t'i japin arsyetimet e tyre në mënyrë konstruktive. Përveç kësaj, studentët duhet të jenë në gjendje ta dëgjojnë dhe ta lexojnë thelbin dhe detajin dhe të shkruajnë një paragraf dhe ese argumentues duke deklaruar mendimin e tyre. Ata duhet të shkruajnë paragraf dhe ese për zgjidhje të problemit. Duhet t'i njohin shkurtesat dhe simbolet në fjalor si dhe ta praktikojnë përdorimin e fjalorit njëgjuhësor. Ata duhet të jenë në gjendje ta prezantojnë informatën vizuale në formën e prezantimeve afishe. Studentët duhet të jenë në gjendje t'i identifikojnë idetë kryesore dhe të dhënat mbështetëse në një tekst, dhe t'i analizojnë dhe t'i identifikojnë fjalitë e temës në një paragraf. Ata duhet të jenë në gjendje ta identifikojnë qëllimin e një teksti, modelet e organizimit në një tekst dhe t'i zbatojnë ata në shkrimet e tyre.

- **Të folurit publik**

Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të fitojnë njohuri në lidhje me procesin e komunikimit, përgjegjësitë etike të të folurit publik dhe llojet e ndryshme të fjalimeve informative dhe bindëse. Përveç kësaj, studentët do të fitojnë njohuri të nevojshme për përgatitjen dhe dhënien e llojeve të ndryshme të fjalimeve, aftësi për ta analizuar publikun, të gjurmojnë tema për fjalime, të përgatisin fjalime, e të tjera. Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të mendojnë në mënyrë kritike duke qenë vetëkritikë konstruktivë dhe gjithashtu kritikë ndaj fjalime të kolegëve.

- **Debat dhe shkathtësi prezantimi**

Nga kjo lëndë studentët: do të përfitojnë shkathtësi për diskutim dhe argumentim efektiv si dhe do të zhvillojnë vetëbesim për të folur para publikut; do të përpilojnë, do të zhvillojnë dhe do të ushtrojnë prezantimin e argumenteve në mënyra të ndryshme përfshirë punën individuale, në çifte dhe prezantime ne grupe; do të mësojnë të përdorin retorikë bindëse, me qëllim të gjetjes së argumenteve që mbështesin një pozitë të caktuar lidhur me temat aktuale;

ndjekja e kësaj lënde do t'u mundësojë të njihen në mënyrë më të hollësishme me proceset e debatit formal, gjegjësisht me stilin parlamentar britanik për debate;

- **Studime ndërkulturore**

Pasi ta kenë përfunduar lëndën, studentët do të mund t'i identifikojnë çështjet globale dhe problemet nga perspektiva e kulturave të ndryshme, dinamikën e komunikimit në kulturat tjera, ngjashmëritë dhe dallimet ndërmjet vlerave të tyre dhe ato të kulturave tjera si dhe ngjashmëritë dhe dallimet e praktikave të komunikimit të tyre dhe të kulturave tjera. Aq më shumë, nga studentët pritet që të bëhen më të vetëdijshëm për stereotipat që shoqëria i ka për kulturat e ndryshme dhe, si pasojë, më mirë do ta kuptojnë vendin e tyre në komunitetin global. Studentët do të fillojnë të mendojnë në mënyrë kritike mbi tema rreth etnisë së tyre, identitetin gjinor, klasën, fenë, origjinën kombëtare, moshën si dhe karakteristika të tjera demografike dhe ndikimin e tyre në procesin e komunikimit. Pas përfundimit të kursit Studime ndërkulturore studentët do të fitojnë aftësi të komunikuarit të nevojshme për punën në grupe përmes pjesëmarrjes së tyre në hulumtime dhe gjithashtu do të fitojnë aftësi për t'i prezantuar këto projekte kërkimore.

- **Aftësitë e komunikimit**

Lënda është dizajnuar t'u mundësojë studentëve që praktikisht ta zbatojnë komunikimin ndërpersonal. Studentët do të mësojnë aftësi ndërpersonale siç janë: perceptimi, të dëgjuarit, komunikimi verbal dhe ai jo verbal; do ta ushtrojnë të folurit publik, si për shembull: organizimin, prezantimin dhe bazat e të shkruarit fjalime publike. Studentët do të kenë mundësinë të praktikojnë komunikimin në grupe të vogla, duke filluar nga: lidhësi, vetëbesimi dhe të dëgjuarit. Kursi po ashtu ofron njohuri themelore të nevojshme për ta kuptuar procesin e kërkimit të një vendi pune nëpërmjet komunikimit me shkrim dhe me gojë, duke shkruar rezyme, letër motivimi dhe duke simuluar intervista.

- **Excel i avancuar**

Qëllimi i lëndës është që t'i informojë studentët me aplikacionin Microsoft Excel dhe duke shfrytëzuar mundësitë që ofron ky aplikacion të jenë në gjendje të kryejnë detyra të avancuara të cilat janë ngushtë të lidhura me programin fakultativ të tyre.

- **Aftësitë të avancuara të TI-së**

Qëllimet e lëndës janë: T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri themelore dhe aftësi në fushën e shkencave informative dhe t'i njoftojë studentët me mundësitë që ato i ofrojnë; T'i pajisë studentët me njohuri teorike dhe praktike rreth aplikacioneve të Microsoft Office (Windows, Word, PowerPoint, Excel, Access) dhe t'ju mundësojë që këto aplikacione edhe t'i aplikojnë në jetën e përditshme; T'u mundësojë studentëve të punojnë projekte praktike individuale ose në grupe.

- **Word i avancuar**

Qëllimi i kësaj lënde është që t'i pajisë studentët me aftësi të avancuara rreth përdorimit të Word-it dhe PowerPoint-it. Ky kurs gjithashtu u mundëson studentëve që në mënyrë të pavarur të zbatojnë projekte të ndryshme si dhe detyra të veçanta komplekse të cilët janë të lidhura me programin e studimeve të tyre.

- **Google Apps**

Qëllimet e lëndës janë: T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri dhe aftësi të avancuara në fushën e shërbimeve elektronike (cloud applications); T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri teorike dhe praktike rreth Google Docs (G-mail, dokumente, spreadsheets, prezantime, vizatime dhe formulare) dhe t'i aplikojnë ato në jetën e tyre; T'u mundësojë studentëve të punojnë individualisht ose në grupe në projekte të ndryshme drejtpërdrejt nga web browser-i.

- **Access-i i avancuar**

Bazat e të dhënave (databases) janë mjete ideale për ndjekjen e vëllimeve të mëdha. Microsoft Access-i është një mjet mjaft i fuqishëm dhe i popullarizuar i cili përdoret për hartimin dhe zhvillimin e Windows-based databases. Ky kurs është i dizajnuar për përdorues të rinj të Access-it ku janë të përpunuara funksionet e nevojshme për të punuar me bazat e të dhënave.

- **Desktop publikimi**

Qëllimi i kësaj lënde është hartimi dhe përpunimi i grafikave raster dhe vektor përmes programeve kryesore të Adobe Photoshop dhe Illustrator, si dhe hartimi dhe botimi i materialeve komerciale për shtyp duke përdorur Adobe InDesign.

- **Publikimi ueb**

Zhvillimi i një ueb faqeje qoftë edhe e thjeshtë në përputhje me standardet aktuale kërkon njohuri të gjuhës së

Hypertext Markup (XHTML) dhe Cascading Style Sheets (CSS). Shumë faqe ueb përdorin imazhe qoftë në formë të banerëve, sustave, logove, fotografive apo skenimeve. Adobe Fireworks është ndërtuar si një mjet për të krijuar dhe manipuluar imazhet e destinuar për ueb dhe për t'iu mundësuar krijuesve që t'i përdorin këto imazhe për të zvogëluar madhësinë e fajllit. Fireworks gjithashtu ofron një integrim të shkëlqyer me Dreamweaver. Kjo seri ofron një hyrje të plotë në XHTML, CSS dhe krijimin e grafikës për ueb.

- **Gjuhë shqipe me kulturë shkrimi**

Lënda Gjuhë shqipe me kulturë shkrimi është një sintezë e rregullave dhe udhëzimeve të cilat janë të parapara për t'i përmirësuar shkathtësitë e të shprehurit me shkrim dhe me gojë në gjuhën shqipe. Përmirësimi i këtyre shkathtësive, para së gjithash, parashihet që të realizohet përmes familjarizimit me rregullat drejtshkrimore dhe disa norma morfologjike e sintaksore të gjuhës shqipe që shihen si të nevojshme që të arrihet përdorimi i drejtë i gjuhës. Më pas, theks i veçantë i kushtohet motivimit të studentëve për ligjërime të rrjedhshme, rritjes së vetëdijes për përdorimin e gjuhës së pastër dhe standarde shqipe. Gjithashtu, hapësirë të veçantë zë edhe nxitja e vullnetit për përmirësim të procesit të shkruarit, duke i vetëdijësuar studentët për dallimet e llojeve të teksteve të shkruara, por edhe për vetëdijen për integritet akademik në punimet serioze kërkimore (plagjiaturën), duke mos lënë pas as përfshirjen e terminologjisë specifike të fushave të ndryshme në të cilat janë të orientuara studentët. Të gjitha këto tema janë paraparë që studentëve t'u ofrohen si njësi mësimore të kombinuara, gjegjësisht si rregulla, udhëzime e ushtrime që plotësohen mes veti.

- **Gjuha shqipe për qëllime specifike**

Lënda ka për qëllim përmirësimin dhe përsosjen e të shprehurit në gjuhën shqipe, qoftë me gojë ose me shkrim. Në mënyrë të veçantë lënda ka për qëllim të njoftojë studentët me terminologjinë specifike, mundësitë e përdorimit të saj, me gabimet më të shpeshta në të folurit e përditshëm, por edhe për komunikim në rrethana specifike. Studentët do të njoftohen me kushtet në të cilat ata rregulla hyn në përdorim, në mënyrë që mund ti përdorin jo vetëm për detyrat në lidhje me këtë temë, por edhe në karrierën e tyre të ardhshme profesionale.

- **Të shkruarit akademik në gjuhën angleze**

Në këtë lëndë do të zhvillohen shkathtësitë akademike të të shkruarit të studentëve në mënyra të ndryshme. Studentët do të aftësohen t'i komunikojnë idetë e tyre në mënyrë të qartë, të rrjedhshme dhe efektive që të prodhojnë një pjesë të shkruar. Gjithashtu, studentët do të njoftohen me rregullat e citimit dhe parafrazimit dhe do të vetëdijësohen se çka është plagjiatura. Informata kthyesë e një pjesë të shkruar do të përfshijë vetëkorrigjimin, korrigjimin e njëri-tjetrit dhe korrigjimin nga ana e mësimitdhënësit të përmbajtjes, organizimit dhe gabimeve gjuhësore gjatë procesit të të shkruarit.

- **Të shkruarit akademik në gjuhën maqedonase**

Pas mbarimit të kësaj lënde, nga studentët pritet që të kenë fituar njohuri të përshtatshme dhe komunikim të avancuar në gjuhën maqedonase me theks të veçantë në aftësitë e të shkruarit. Pas kësaj, pritet që studentët të bëhen më të pavarur dhe më të përgjegjshëm. Për më tepër, studentët do të jenë në gjendje t'i përmirësojnë aftësitë e tyre të të shkruarit në më shumë nivele dhe në këtë mënyrë do të bëhen më të sigurt dhe më kompetentë gjatë të shkruarit në gjuhën maqedonase. Studentët do të jenë në gjendje që në mënyrë kritike të reflektojnë mbi tema të ndryshme dhe të japin konkludime. Studentët, gjithashtu, do të zhvillojnë aftësi për shkrim dhe komunikim të shkëlqyer në gjuhën maqedonase.

- **Të shkruarit akademik në gjuhën shqipe**

Në fund të çdo niveli studentët do të jenë në gjendje të shkruajnë ese dhe punime kërkimore bazuar në rregullat e mësuara gjatë ligjëratave. Më konkretisht, nga studentët pritet që t'i mësojnë funksionin, strukturën dhe llojet e ndryshme të paragrafëve, mënyrat se si të zgjedhin tema për punime kërkimore, si të grumbullojnë materiale, rregullat se si t'i dokumentojnë referencat e të arrijnë deri tek modeli përfundimtar.

- **Gjuha gjermane (niveli 1-4)**

Pas përfundimit të çdo niveli nga studentët pritet që të kenë fituar njohuri të duhura në përputhje me Kornizën Evropiane të Gjuhëve (të përcaktuara saktësisht në nivele). Përveç kësaj pritet që studentët të bëhen më të pavarur dhe më të përgjegjshëm ndaj mësimit të gjuhës. Deri në fund të kursit studentët do të jenë në gjendje që në mënyrë kritike të reflektojnë mbi tema të ndryshme dhe të japin përfundime. Studentët gjithashtu do të jenë në gjendje t'i shprehin mendimet dhe opinionet e tyre në formë të shkruar dhe gojarisht në gjuhën gjermane."

- **Mbrojta e ambientit**

Qëllimet e lëndës janë: T'i njoftojë studentët me problemet kryesore të mjedisit; T'i njoftojë studentët me rolin e njeriut si faktor kyç në procesin e ndotjes dhe mbrojtjes së ambientit; T'i njoftojë studentët me ndikimin e ndotësve të ndryshëm të ambientit në shëndetin e njeriut, veprimtarinë profesionale dhe aftësitë organizuese të faktorit njerëzor;

Krijimi i shprehive pozitive ndaj ambientit dhe ngritja e vetëdijes për një mjedis më të shëndetshëm dhe më të pastër; Legjislacioni ndërkombëtar dhe kombëtar dhe konventat ndërkombëtare mbi mjedisin; Hyrje në politikat globale kombëtare dhe ndërkombëtare në fushën e mjedisit; Mjedi si një kusht për zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik; Roli i shoqërisë në mbrojtjen e mjedisit; Njoftimi me rreziqet kryesore për një mjedis të shëndetshëm; Njoftimi me Strategjinë kombëtare të mjedisit në Republikën e Maqedonisë.

- **Zhvillimi profesional i karrierës**

Kjo lëndë ofron mësim praktik të orientuar drejt rezultateve për kërkim. Po ashtu lënda i aftëson di ta fitojnë dhe si ta mbajnë vendin e punës. Ka për qëllim që studentëve t'u sigurojë aftësi të përshtatshme për vende pune moderne. Detyrë kryesore do të jetë përpilimi i CV, shkrimi i letrës së interesit/kërkesës, aftësitë për të intervistuar, komunikimi zyrtar në zyrë (memorandume, e-maile oficiale për mbikëqyrësit, konsumatorët, raporte e të tjerë). Elemente shtesë që do t'i përfshijë kjo lëndë janë: si të bëhet vetëvlerësimi, si të menaxhohet konflikti midis dy zyrave dhe si të kërkohet në mënyrë aktive promovimi. Aftësitë e fituara në këtë lëndë do të jene të zbatueshme edhe në procesin e kërkimit të punës në përgjithësi.

- **Liritë dhe të drejtat e njeriut**

Lufta për të drejtat e njeriut fillon me përpjekjet historike për t'i identifikuar ato. Me kalimin e kohës, korpusi i të drejtave dhe lirive të njeriut që mbrohen me ligje dhe marrëveshje ndërkombëtare është zgjeruar, por kjo nuk do të thotë se ato respektohen në praktikë. Në fillim, të drejtat e njeriut konsideroheshin si çështje të mbrendshme të shteteve (sipas parimit të sovranitetit absolut të shtetit) dhe vetëm në kohërat më të reja ato fituan statusin e normave kogente. Kjo lëndë e studion zhvillimin e doktrinës për të drejtat e njeriut, llojet dhe kategoritë e të drejtave të njeriut dhe dokumentet kryesore që i rregullojnë dhe që kanë të bëjnë me të drejtat e njeriut. Kjo lëndë ka për qëllim: t'i njoftojë studentët me konceptin e të drejtave ndërkombëtare të njeriut, me zbatimin e tyre dhe me ndikimin që ato kanë në formulimin e politikave kombëtare. Kjo do t'i inkurajojë studentët të reflektojnë në mënyrë kritike mbi raportin mes të drejtës ndërkombëtare dhe të asaj kombëtare, do t'i vetëdijësojë ata për ndryshimet ndërkombëtare në këtë drejtim dhe për mënyrën si këto të drejta ndikojnë në jetën e njerëzve në botë. Dhe do t'i nxisë që të kontirbuojnë në përparimin e mbrojtjes së të drejtave të njeriut.

- **Ueb-teknologjitë**

Qëllimi i lëndës është studentët të përfitojnë kuptim të plotë të më tepër veglave dhe metodologjive për zgjidhje të problemeve që kanë të bëjnë me ueb teknologjitë dhe krijimin e ueb faqeve efektive. Edhe pse do të përdoren vegla konkrete si HTML dhe VisualStudio (ASP.NET), përqendrimi jonë parësor do të jenë teknikat për zgjidhje të problemeve dhe për grumbullim të informacioneve, që do ta mbijetojnë çdo gjuhë tjetër programimi. Ligjëratat do të përqendrohen në sintaksën dhe konceptet e përgjithshme, derisa ushtrimet do të fokusohen në implementim dhe në praktika.

- **Metodologjitë e hulumtimit në biznes**

Qëllimet e lëndës: Kjo lëndë siguron një hyrje të plotë në metodologjinë e hulumtimit, teorinë dhe protokollet kërkimore, dhe të shkruarit të propozimit për hulumtim. Studentët në këtë lëndë do të mësojnë në lidhje me natyrën ciklike të të kërkuarit aplikativ si dhe procesit iterativ të të shkruarit e një punimi hulumtues. Lënda i mëson studentët se si ta identifikojnë idenë për studim, t'i formulojnë pyetjet hulumtuese dhe hipotezat, organizimin e literaturës së konsultuar dhe zgjedhjen e metodës përkatëse për hulumtim. Me përfundimin e kësaj lënde, studentët do të përfundojnë propozimtemën për hulumtim që përmban hyrjen, përshkrimin e problematikës (rëndësia e studimit), literatura e konsultuar, seksioni për metodologjinë, referencat, dhe tabela për planin e përfundimit të temës.

- **Bazat e të drejtës tregtare**

Qëllimet e lëndës: - T'i pajisë studentët me njohuri themelore dhe të thelluara nga e drejta tregtare. Aspekti kryesor i programit studimor është orientuar në fitimin e njohurive të thelluara sa u përket tri lëmive të mëdha të së drejtës tregtare, respektivisht, pjesës statusore, kontratat tregtare dhe letrat me vlerë; - T'i pajisë studentët me njohuri të përgjithshme për mënyrën e themelimit dhe organizimit të subjekteve të së drejtës afariste, përfshi këtu edhe plotësimin e kushteve të përgjithshme për themelimin dhe regjistrimin e këtyre subjekteve (tregtarit individual dhe shoqërive tregtare si persona juridikë), si dhe mënyrën e shuarjes së subjekteve juridiko - afariste; - T'i pajisë studentët me njohuri themelore profesionale për marrëdhëniet juridiko - afariste, pjesëmarrësit në këto marrëdhënie juridike, llojet e marrëdhënieve juridiko - afariste, si dhe elementet përbërëse të tyre;

- **Ueb analitika**

Qëllimet e lëndës: Qëllimi i kësaj lënde është t'u mundësojë studentëve ta zotërojnë internetin si një mjet biznesi

duke kuptuar bazat e ueb analitikës. Meqë qëllimi i çdo uebfaqeje është të tërheqë klientë dhe ta rrisë rëndësinë e përmbajtjes që prezenton, është e nevojshme të zhvillohet një analizë e faktorëve që janë të rëndësishëm për përdoruesit. Për këtë qëllim, ne duhet të mbledhim të dhëna për ndërveprimin e përdoruesve me përmbajtjen e ueb faqes për të kuptuar sjelljet e tyre online dhe për përgatitur listën e rekomandimeve për ridizajnim të ueb faqes.

- **Menaxhimi i rrezikut**

Pas përfundimit të kësaj lënde, studentët do të jenë të aftë: - Të identifikojnë dhe të kategorizojnë burime të ndryshme të rrezikut. - Të disejnojnë procesin e menaxhimit të rreziqeve. - Ta kuptojnë rolin e menaxherit me rreziqe. - Ta kuptojnë rëndësinë të cilën e ka menaxhimi i rrezikut për aksionarët dhe aktorët tjerë (stakeholders). - Të mësojnë si të marrin vendime më të mira afariste, me të cilat arrihet kontributi më i lartë për nivelin e rrezikut të marrë. - Ta matin dhe ta vlerësojnë rrezikun duke zbatuar teknika dhe modele përkatëse (VaR, skenar-analizë, stres-test etj.). - Të aplikojnë menaxhim të integruar të rrezikut.

- **E-tregtia E-тrговия E-Commerce**

Qëllimet e programit të lëndës: - Kuptimi dhe zbatimi i koncepteve të tregtisë elektronike - biznesit elektronik. - Identifikimi i nevojave të biznesit për adaptim të ndryshimeve konstante dhe të vazhdueshme në mjedisin dhe të rëndësishëm së inkuorporimit të teknologjisë në proceset më të rëndësishme të biznesit. - Përmirësimi i efikasitetit të tyre aktual operativ për t'u transformuar në avantazh konkurrues. - Zhvillimi i planifikimit strategjik, administrativ dhe operativ për bizneset e reja apo përmirësimi i planifikimit aktual me teknologjitë e tyre. - Të shpjegohen: rritja e e-biznesit deri më sot, koncepti biznes-konsumator dhe modeli biznes-biznes duke përdorur teori relevante nga biznesi, menaxhmenti dhe shkencat shoqërore. - Të shqyrtohet: ndërveprimi midis trendeve teknologjike dhe biznes-konteksti social i e-biznesit, duke përfshirë edhe difuzionin e rrjeteve sociale dhe ndihodhjet në ueb 2.0.

- **Zhvillimi i aplikacioneve të biznesit**

Kjo është një lëndë konceptesh të programimit kompjuterik për studentët që kanë përvojë të konsiderueshme të programimit, të cilët mund ta ndjekin këtë lëndë nëse dëshirojnë të mësojnë se si t'i zbatojnë përvojat e programimit në Visual Basic NET. Lënda do të sigurojë njohuri pune nga programet kompjuterike dhe zbatimin e njohurive themelore të programimit në zgjidhjen e problemeve duke shfrytëzuar teknologjitë Visual Basic dhe .NET, me qëllim që të fitohet një model organizativ i programimit. Lënda gjerësisht do ta promovojë përdorimin e modeleve të dizajnit, metodologjitë Object-Oriented në atë mënyrë me qëllim që t'i mësojë studentët me praktikatat më të mira në zhvillimin e aplikacioneve.

- **Sjellja organizative**

Qëllimet e lëndës: Lënda "Sjellja organizative" është një nga lëndët themelore menaxheriale që janë të përfshira në programet e fakulteteve ekonomike dhe shkollave afariste të ne dhe në rajon. Kjo lëndë ka për synim njoftimin e studentëve me sjelljen organizative dhe me psikologjinë organizative. Shikuar nga ky këndvështrim, lënda synon pajisjen e studentëve me njohuri nga një sërë problematikash si: lidhshipin, pushtetin, autoritetin, puna ekipore, konfliktet, rolin dhe rëndësia e individit në organizatën e biznesit dhe kështu me radhë. Marrë në përgjithësi, kjo lëndë përfshin qëllimet e përgjithshme vijuese: • Përfitim i diturisë (terminologji, klasifikime, trende); • Mësim i parimeve dhe teorive bazike; • Mësim se si dituria e përfituar të zbatohet në praktikë (për t'u përmirësuar mënyra e të menduarit, aftësia për të zgjedhur problem dhe vendimmarja); • Zhvillim i shkathtësive specifike, kompetencave dhe qasjeve të të menduarit për situata dhe problem të caktuar; • Përfitim i aftësive për të bashkëvepruar në grup dhe si pjesë e ekipit. • Nxitje e kreativitetit. • Zhvillim i aftësive për shprehje të qëndrimeve në formë gojore dhe të shkruar; • Aftësim për të gjetur dhe valorizuar resurset e nevojshme për të mësuar dhe tejkaluar problemet; • Zhvillim i qëndrimit mbi vlerat personale dhe zhvillim i tyre; • Aftësim për të bërë analiza kritike të ideve, argumenteve dhe mendimeve; • Nxitje për të participuar në debate dhe për të hapur tema diskutimi;

- **Analiza e të dhënave dhe sjellja e vendimeve**

Qëllimet e lëndës: Të ndërtohet një kapacitet për të krijuar një projekt në lëmin e Biznes Informatikës. Të krijohet projekti final në lëmin e Biznes Informatikës me temë të propozuar nga studenti dhe të miratuar nga udhëheqësi i kursit. Projekti final duhet të përmbajë: 1. Propozim projektin, 2. Raportin final me shkrim dhe 3. Prezantimin.

- **Zhvillimi dhe analiza e proceseve të biznesit**

Qëllimet e lëndës: Lënda adreson metodat dhe teknikat e nevojshme për të analizuar, dizajnuar, implementuar, automatizuar, dhe vlerësuar biznes proceset. Lënda është e strukturuar rreth fazave të ciklit jetësor të menaxhimit të biznes proceseve (MBP) ku studentët mësojnë se si të analizojnë efikasitetin e organizatës prej prizmit të biznes proceseve, ridizajnojnë proceset nga aspekti i vlerës, dizajnimin e biznes proceseve dhe implementimin e sistemeve të MBP, si dhe simulimin e dizajnit të proceseve të reja. Pas përfundimit të kësaj lënde, studentët do të jenë në

gjendje ta vlerësojnë efikasitetin dhe efektivitetin e organizatave nga aspekti i biznes proceseve, të implementojnë projekte për përmirësim të biznes proceseve, dhe ta përcaktojnë rolin e teknologjisë në përkrahje të proceseve të organizatës.

- **Biznes modelet**

Qëllimet e lëndës: Qëllimet e lëndës janë të shpjegojnë rritjen e modeleve të ndryshme të biznesit dhe sidomos të biznesit elektronik deri në këtë moment, të modeleve biznesi - konsumatorët dhe biznes-për-biznes, duke shfrytëzuar teoritë relevante nga biznesi, menaxhmenti dhe shkencat shoqërore. Kjo lëndë gjithashtu analizon ndërveprimin midis trendeve teknologjike dhe kontekstit biznesor dhe shoqëror të biznesit elektronik, duke përfshirë difuzionin e zhvillimeve të rrjeteve shoqërore dhe teknologjive ueb 2.0. Studentët identifikojnë inovacionet brenda domenit të biznesit elektronik duke prezantuar raste të shfrytëzimit inovativ të teknologjive të biznesit elektronik, prezantojnë teoritë relevante nga fushat e biznesit, menaxhmentit, shkencave shoqërore që ndihmojnë në shpjegimin e zhvillimit dhe rritjes së biznesit elektronik. Kjo lëndë shqyrton modelet dhe strategjitë e ndryshme të biznesit, duke përfshirë menaxhimin e zinxhirëve globalë të furnizimit dhe tregjet elektronike. Studentët njoftohen me nocionin e formave të reja organizative siç janë: organizatat virtuale, tregjet elektronike dhe produksioni me kod të hapur (open source), të cilët varen nga teknologjitë në fushën e biznesit elektronik. Qëllimi i përgjithshëm i lëndës është ta zhvillojë vlerësim kritik dhe reflektiv mbi ndikimin e inovacioneve dhe teknologjive të biznesit elektronik në aktivitetet biznesore.

- **Aplikimi dhe hartimi i projekteve të biznesit**

Qëllimet e lëndës: Lënda i thekson çështjet kyçe për të kuptuar dhe për t'u ballafaquar me me karakteristikat e ndryshme organizative dhe çështjet e dizajnit në organizata dhe në shoqëri. Ajo integron shqyrtimet e thella nga teoritë dhe zbatimet praktike në një ambient studimi të karakterizuar me angazhim aktiv të studentëve si individualisht ashtu edhe në grupe. Studentët do të ballafaqohen me teknikat bazë të planifikimit dhe organizimit, do t'i vlerësojnë raportet midis projekteve si dhe projekteve dhe ambientit përreth organizatës dhe do të reflektojnë në mënyrë kritike rolin e projekteve më gjerë në shoqëri. Kjo lëndë gjithashtu ka për qëllim refleksionin kritik se si strategjitë, interesat e ndryshme dhe të rëndësishme të palëve në organizatë, format e reja dhe trendet ndikojnë në atë që ne e konsiderojmë si dizajn i duhur organizativ.